

Chương 7

Giao Tác

1

Giới thiệu

2

Giao tác

3

Điều khiển đồng thời

Giới thiệu

Nội dung

1

Giới thiệu

2

Giao tác

3

Điều khiển đồng thời

Định nghĩa

Giao tác

Đơn Hàng

Chi tiết_2 ĐH

Chi tiết_1 ĐH

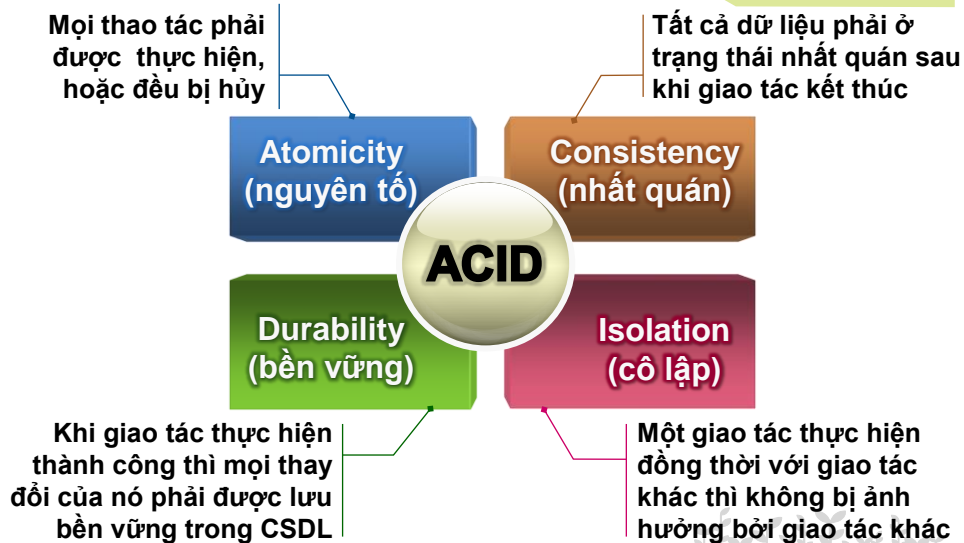
Cập nhật SL

⇒ Giao tác là chuỗi các hành động tương tác trên CSDL

⇒ Giao tác phải đảm bảo tính chất ACID

www.themegallery.com

Tính ACID

www.themegallery.com

Khai báo giao tác

Giao tác

Đơn Hàng

Chi tiết_2 DH

Chi tiết_1 DH

Cập nhật SL

Begin Tran → Bắt đầu giao tác

INSERT → Đơn hàng

INSERT → Chi tiết đơn hàng 1

INSERT → Chi tiết đơn hàng 2

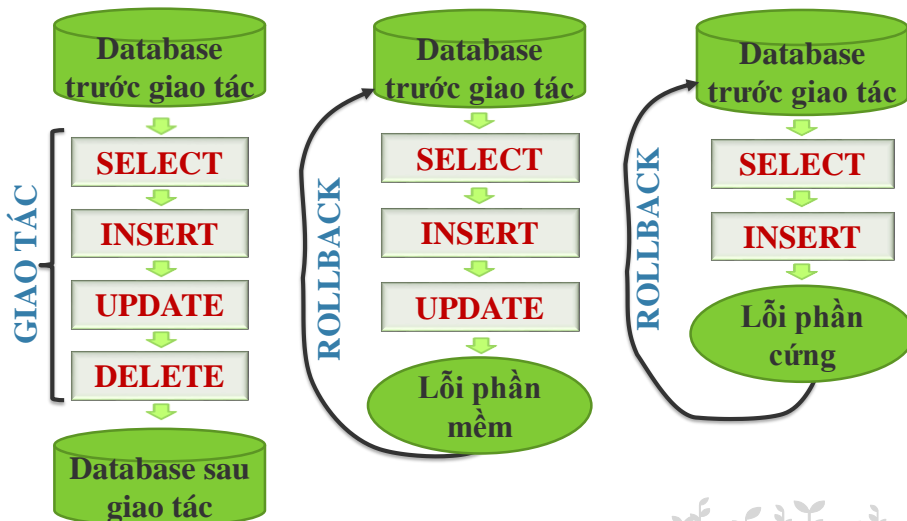
Update → Cập nhật số sản phẩm

End Tran → Kết thúc giao tác

www.themegallery.com

Tình huống giao tác

www.themegallery.com

Ví dụ

Database trước giao tác

Begin Tran → Bắt đầu giao tác

INSERT → Đơn hàng

INSERT → Chi tiết đơn hàng 1

INSERT → Chi tiết đơn hàng 2

Update → Cập nhật số sản phẩm

Rollback

Rollback

End Tran → Kết thúc giao tác

Database sau giao tác

Commit

www.themegallery.com

Cú pháp

Create proc *TenProc*

As

Begin

Begin tran | Bắt đầu giao tác

*/*giao tác bị lỗi*/*

rollback tran

Kết thúc giao tác → hủy giao tác, đưa CSDL về trạng thái ban đầu

*/*giao tác thành công*/*

commit tran

Kết thúc giao tác thành công → giao tác được lưu bền vững xuống CSDL

End

www.themegallery.com

Ví dụ


```
Create proc DatHang
As
Begin
    Begin tran
        Insert into DonHang
        Insert into CT_DonHang
        Update SanPham
    commit tran
End
```


www.themegallery.com

Nội dung

1

Giới thiệu

2

Giao tác

3

Điều khiển đồng thời

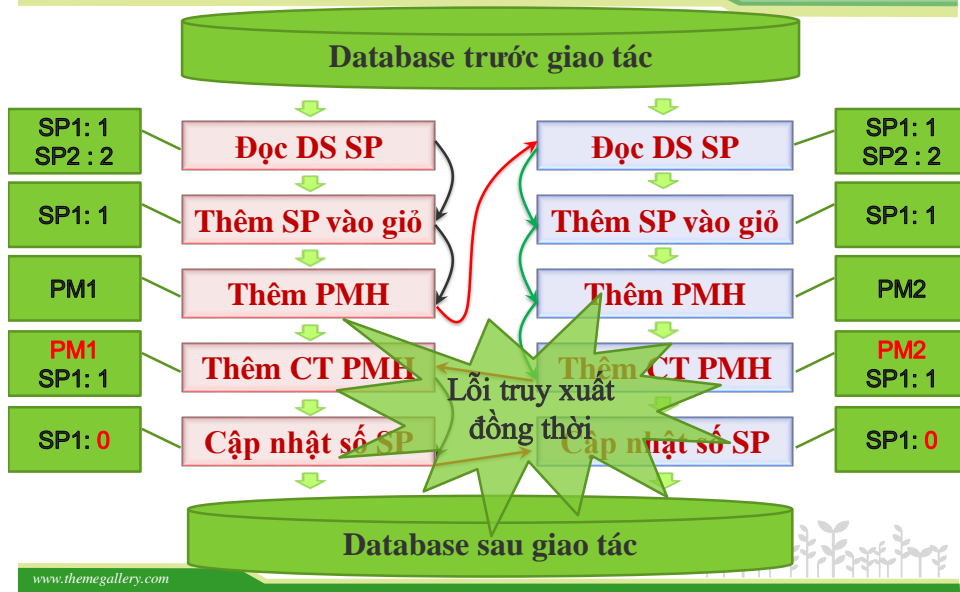
www.themegallery.com

Bối cảnh

www.themegallery.com

Bối cảnh

www.themegallery.com

Bối cảnh

❖ Mô hình ứng dụng đa người dùng

Một CSDL lưu tại Server và nhiều clients đồng thời truy cập và thao tác trên cùng CSDL

❖ Giao tác T_i của **client** X đang thao tác trên CSDL, trong khi đó một giao tác T_j của **client** Y cũng đang thực hiện truy xuất và thay đổi CSDL.

⇒ Các T_i và T_j có thể xung đột, tranh chấp lẫn nhau.

www.themegallery.com

Giao tác lồng nhau

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	read (A)	
4		write (A)
5		Commit tran
....		
n	read (A)	
n+1	Commit tran	

www.themegallery.com

Giao tác lồng nhau

- ❖ Tham số @@*trancount* cho biết số transaction đang thực thi.
- ❖ Khi khai báo *transaction tường minh*, phải *rollback* hoặc *commit tường minh* để:
 - Giải phóng tài nguyên transaction đang chiếm giữ.
 - Tránh cản trở việc thực hiện của các transaction khác.

www.themegallery.com

Vấn đề truy xuất đồng thời

Dirty read	Đọc dữ liệu rác
Unrepeatable read	Không thể đọc lại dữ liệu
Phantom	Bóng ma
Lost update	Mất dữ liệu đã cập nhật

www.themegallery.com

Dirty read

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	write (A) //Insert Update	
4		read (A)
5	If (Lỗi)	
6	Rollback tran	
7	Commit tran	
8		Commit tran

⇒ T_2 đọc dữ liệu do T_1 ghi (nhưng bị lỗi sau đó rollback – dữ liệu rác).

www.themegallery.com

Unrepeatable read

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	Read(A)	
4		Write(A)
5	Read(A)	
6		Commit tran
7	Commit tran	

⇒ T_1 đọc dữ liệu giá trị A khác nhau ở 2 lần đọc.

www.themegallery.com

Phantom

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	Read(A)	
4		write(B) //Insert Update Delete
5	Read(A, B)	
6		Commit tran
7	Commit tran	

⇒ T_1 đọc tập dữ liệu 2 lần khác nhau

www.themegallery.com

Lost update

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	Read(A)	
4		Read(A)
5		Write(A')
6	Write(A'')	
7	Commit tran	
8		Commit tran

⇒ Dữ liệu được ghi bởi T_2 đã bị ghi đè bởi T_1

www.themegallery.com

Lỗi giao tác

- ❖ Không có quyền truy cập trên đối tượng (table, stored procedure,...)
- ❖ Deadlock.

www.themegallery.com

Lỗi giao tác

- ❖ SQL Server trả giá trị lỗi về trong biến toàn cục @@error.
 - @@error= 0: không xảy ra lỗi
 - @@error <> 0: xảy ra lỗi với mã lỗi là @@error
- ❖ Giao tác không thể tự động rollback khi gặp những lỗi phát sinh trong quá trình thực hiện 1 câu lệnh thành phần trong giao tác. Vì vậy cần kiểm tra giá trị của biến @@error sau mỗi câu lệnh thành phần trong giao tác và cần xử lý những lỗi (nếu có): yêu cầu giao tác rollback một cách tường minh bằng lệnh rollback transaction.

www.themegallery.com

Lỗi giao tác


```
Create proc sp_ThemDG
@ Ten...
as
--buoc 1 : xác định mã độc giả
declare @madg
set @madg = 1
begin transaction
while exists (select * from
DocGia where ma_docgia =
@madg)
set @madg = @madg + 1
if ( @@error <> 0 )
begin
```

```
rollback tran
return
end
-- buoc 2 : insert vào bảng docgia
insert into DocGia values(...)
if ( @@error <> 0 )
begin
rollback tran
return
end
...
commit transaction
```

Xử lý tranh chấp

❖ Cơ chế xử lý tranh chấp đồng thời của SQL Server

- Kỹ thuật khóa : các giao tác muốn đọc/ghi trên các đơn vị dữ liệu phải phát ra yêu cầu xin khóa trên đơn vị dữ liệu đó.
- Mức cô lập : là các thiết lập trong giao tác quy định việc xin khóa/giữ khóa của những thao tác đọc/ghi lên đơn vị dữ liệu.
- Khóa trực tiếp trong từng câu lệnh

Kỹ thuật khóa

❖ Không đặt khóa (*Nolock*)

❖ Khóa chia sẻ (*shared lock*) :

- Còn gọi là khóa đọc (*read lock*) . Gọi tắt : Khóa S
- Khi đọc một đơn vị dữ liệu SQL **tự động** thiết lập shared lock trên đơn vị dữ liệu đó.
- Shared lock có thể được thiết lập trên 1 trang, 1 bảng, hay một dòng dữ liệu.
- Shared Lock thường được giải phóng ngay sau khi sử dụng xong dữ liệu được đọc, trừ khi có yêu cầu giữ Shared Lock cho đến hết giao tác

www.themegallery.com

Kỹ thuật khóa

❖ Khóa cập nhật (*update lock*)

- Còn gọi là *Intend to write lock*. Gọi tắt: Khóa U.
- Dùng khi đọc dữ liệu với dự định ghi trở lại sau khi đọc trên đơn vị dữ liệu này.

❖ Khóa độc quyền (*exclusive lock*) :

- Còn gọi là khóa ghi (*write lock*). Gọi tắt : Khóa X.
- Khi thực hiện thao tác ghi (Insert, Update, Delete) HQT **tự động** thiết lập khóa X trên đơn vị dữ liệu đó.
- Khóa X luôn được giữ đến hết giao tác.

www.themegallery.com

Bảng tương thích khóa

	Shared lock	Update lock	Exclusive lock
Shared lock	☒	☒	☒
Update lock	☒	☒	☒
Exclusive lock	☒	☒	☒

☒ Cho phép (tương thích)

☒ Không cho phép (không tương thích)

www.themegallery.com

Kỹ thuật khóa

❖ Giáo tác T_1

- Ghi trên đơn vị dữ liệu A \rightarrow *Xin khóa X trên A.*
- Muốn ghi trên đơn vị dữ liệu B \rightarrow *Muốn xin khóa X trên B???*

❖ Giáo tác T_2

- Ghi trên đơn vị dữ liệu B \rightarrow *Xin khóa X trên B.*
- Muốn ghi trên đơn vị dữ liệu A \rightarrow *Muốn xin khóa X trên A???*

Phải chờ nhau

www.themegallery.com

Mức cô lập

❖ Read Uncommitted

- Đọc: Không phát S khi đọc do đó không phải chờ khi đọc dữ liệu (kể cả khi dữ liệu đang bị lock).
- Giải quyết: Không giải quyết được bất cứ vấn đề xử lý đồng thời nào.

❖ Read Committed

- Là mức mặc định của SQL.
- Đọc: Phát S khi đọc, giải phóng S ngay sau khi đọc.
- Giải quyết: Chỉ giải quyết được **Dirty Read**.

www.themegallery.com

Mức cô lập

❖ Repeatable Read

- Đọc: Phát S khi đọc và giữ cho đến hết giao tác
- Giải quyết: Giải quyết được **Dirty Read** và **Unrepeatable Read**. Vẫn cho phép insert các dòng dữ liệu thỏa điều kiện thiết lập S, do đó chưa giải quyết được **phantom**.

❖ Serializable

- Giống **Repeatable Read**, không cho phép insert các dòng dữ liệu thỏa điều kiện thiết lập S. Giải quyết được **Dirty Read**, **Unrepeatable Read** và **Phantom**

www.themegallery.com

Mức cô lập

- ❖ **Read Uncommitted**
- ❖ **Read Committed:** dirty read
- ❖ **Repeatable Read:** dirty read và unrepeatable read
- ❖ **Serializable:** dirty read, unrepeatable read và phantom.

⇒ **Mức cô lập có tác dụng trên toàn bộ giao tác đến khi gặp 1 mức cô lập khác.**

⇒ **Giải quyết lost update?**

www.themegallery.com

Khóa trên từng câu lệnh

- ❖ Cấp độ khóa là các loại khóa khác nhau được gắn vào từng table trong câu lệnh from của từng thao tác select.
- ❖ Ngoài câu lệnh select, cấp độ khóa còn có thể gắn vào các câu lệnh cập nhật, tuy nhiên ở đây ta chỉ quan tâm câu select.

www.themegallery.com

Các cấp độ khóa

STT	Khóa	Ý nghĩa
1	ReadUncommitted / NoLock	Không thiết lập shared lock khi đọc (tương tự như mức cô lập Read Uncommitted)
2	ReadCommitted	<ul style="list-style-type: none"> -Đây là chế độ mặc định (tương tự readcommitted) -Chỉ đọc những dữ liệu đã commit -Thiết lập shared lock trên đơn vị dữ liệu đọc và mở cock ngay khi đọc xong.
3	RepeatableRead	Thiết lập shared lock khi đọc và giữ shared lock đến hết giao tác

www.themegallery.com

Các cấp độ khóa

STT	Khóa	Ý nghĩa
4	Serializable / Holdlock	<ul style="list-style-type: none"> -Thiết lập shared lock khi đọc, giữ lock đến hết giao tác. -Không cho insert dòng thỏa điều kiện thiết lập khóa
5	Updlock	<ul style="list-style-type: none"> -Dùng updatelock thay cho shared lock. -Chỉ sử dụng trong câu select. -Uplock được giữ đến hết giao tác.
6	XLock	Chỉ định dùng khóa độc quyền
7	Readpast	<ul style="list-style-type: none"> -Chỉ khóa dòng dữ liệu đang thao tác. -Chỉ dùng được với mức cô lập READ COMMITTED hoặc REPEATABLE READ

www.themegallery.com

Các cấp độ khóa

STT	Khóa	Ý nghĩa
8	RowLock	Chỉ đặt khóa trên dòng cần thao tác
9	TabLock	-Khóa toàn bộ bảng đang thao tác. -Các thao tác (Insert / Update / Delete) không thể thực hiện trên bảng này.
10	TabLockX	Xlock + TabLock

⇒ 1, 2, 3, 5, 6, 7 chỉ có ý nghĩa khi dùng trong câu select.

⇒ 1, 2, 3, 5, 6, 7 có thể kết hợp với 4 (chỉ định phạm vi khóa là đến hết giao tác) và 8, 9 (chỉ định đơn vị dữ liệu cần khóa: row hay tab)

www.themegallery.com

Thiết lập cấp độ khóa

Select ...

From {Tab1 Alias1 with (*Lock_mode* [...n])} [...n])

Where ...

Ví dụ :

Select SV.HoVaTen, K.TenKhoa

From SinhVien SV with (ReadCommitted),

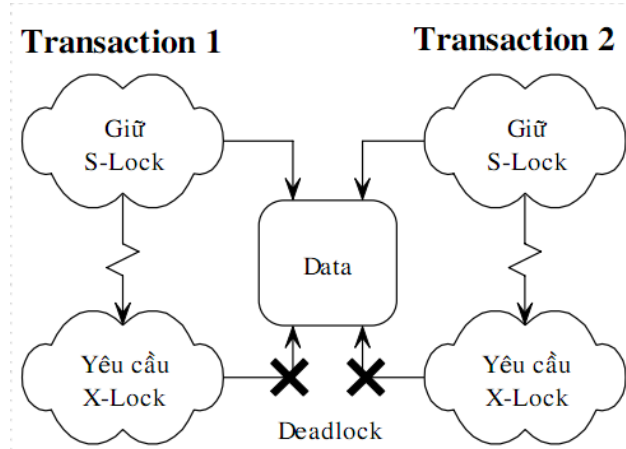
Khoa K with (Updlock)

Where SV.Khoa = K.Ma

www.themegallery.com

Conversion deadlock

Conversion deadlock

www.themegallery.com

Conversion deadlock

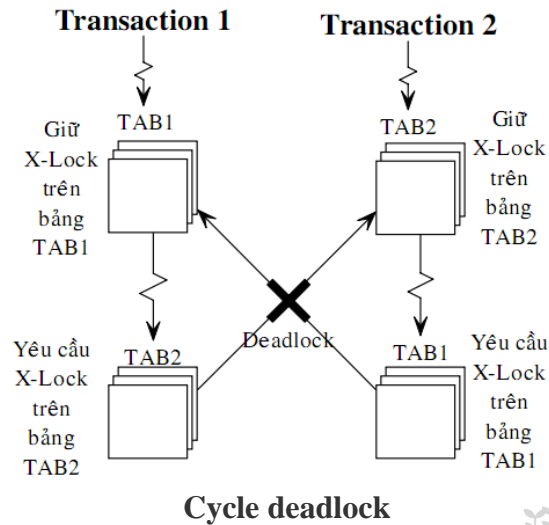

Transaction 1	Transaction 1
Select (A)	
	Select (A)
Insert/ Update/Delete (A)	
	Insert/ Update/Delete (A)
Commit	Commit

www.themegallery.com

Cycle deadlock

www.themegallery.com

Cycle deadlock

Transaction 1	Transaction 1
Insert/ Update/Delete (A)	
	Insert/ Update/Delete (B)
Insert/ Update/Delete (B)	
	Insert/ Update/Delete (A)
Commit	Commit

www.themegallery.com

Deadlock

❖ Khi dead lock xảy ra

- SQL Server sẽ chọn 1 trong 2 transaction gây dead lock để hủy bỏ, khi đó transaction còn lại sẽ được tiếp tục thực hiện cho đến khi hoàn tất.
- Transaction bị chọn hủy là transaction mà SQL ước tính chi phí cho phần việc đã làm được ít hơn transaction còn lại.

www.themegallery.com

Bài tập 1

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	SELECT * FROM SACH	
4		INSERT SACH (MaSach) Values ('S003')
5	SET @Masach = (SELECT Top 1 MaSach FROM SACH ORDER BY MaSach DESC)	
6		Rollback
7	...	
8	Commit	

www.themegallery.com

Bài tập 2

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	SELECT * FROM SACH	
4		INSERT SACH (MaSach) Values ('S003')
5	SET @Msach = (SELECT Top 1 MaSach FROM SACH ORDER BY MaSach DESC)	
6		Commit
7	...	
8	Commit	

www.themegallery.com

Bài tập 3

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	SELECT * FROM SACH	
4		UPDATE SACH Set TenSach = 'ABC' WHERE MaSach = 'S003'
5	SELECT * FROM SACH	
6		Commit
7	...	
8	Commit	

www.themegallery.com

Bài tập 4

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	SELECT * FROM PHIEUDATHANG	
4		SELECT * FROM PHIEUDATHANG
5		INSERT PHIEUDATHANG (MaPD, MaKH) VALUES ('PD004', 'KH003')
6	UPDATE PHIEUDATHANG SET MaKH = 'KH002' WHERE MaPD = 'PD004'	
7		Commit
8	Commit	

www.themegallery.com

Bài tập 5

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	SELECT * FROM PHIEUDATHANG WHERE MaKH = 'KH002'	
4		INSERT PHIEUDATHANG (MaPD, MaKH) VALUES ('PD004', 'KH002')
5	SELECT * FROM PHIEUDATHANG	
6	INSERT PHIEUDATHANG (MaPD, MaKH) VALUES ('PD005', 'KH002')	
7		Commit
8	Commit	

www.themegallery.com

Bài tập 6

STT	T1	T2
1	Begin tran	
2		Begin tran
3	INSERT PHIEUDATHANG (MaPD, MaKH) VALUES ('PD005','KH002')	
	SELECT * FROM PHIEUDATHANG WHERE MaKH = 'KH002'	
4		SELECT * FROM PHIEUDATHANG WHERE MaKH = 'KH002'
5		UPDATE PHIEUDATHANG SET MaKH = 'KH003' WHERE MaPD = 'PD005'
6	SELECT * FROM PHIEUDATHANG WHERE MaKH = 'KH002'	
7		Commit
8	Commit	